

Posamezne številke:
Navadne Din — 75,
ob nedeljah Din 1—

"TABOR" izhaja vsak dan, razven
nedelje in praznikov, ob 14. uri v
datumu izdajanja dne ter obsega
mesecno po polji D 10—, za in-
formacije D 10—, dostojanost na dan
D 10—, za izdajanje D 10—,
izdajati po dogovoru.

Naša pri splošni "TABOR"
MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

Poslilna plačana v gotovini.

Cena današnje štav. 75 para

TABOR

Posamezne številke:
Navadne Din — 75,
ob nedeljah Din 1—

UREDNIŠTVO se nahaja v Mar-
iboru, Jurčičeva ul. št. 4. I. nad-
stropje. Telefon intern. št. 27.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4. priležje desno. Tele-
fon št. 21. — SHS postročkovni
račun štav. št. 1381.

Naš naročnik mora denarja ob se-
biti. — Kakopoli se ne vračajo.

Naslov

Maribor, četrtek 18. februarja 1926.

Leto: VII. — Številka: 39.

BORZA

CURIH. (Avala). 17. februarja. (Izv.)
Beograd 9.125, Pariz 18.81, London 25.25%
Newyork 519.25, Milano 20.94, Praga
15.375, Wien 73.05, Budimpešta 0.00725,
Berlin 123.60, Varšava 70, Bukarešta
222.5, Sofija 3.75, Atena 7.40.

Pustni prizori v skupščini

Radić je povzročil pravo burjo odpora in smeha

BEOGRAD. 17. febr. Danes se je v skupščini nadaljevala debata. Današnja seja je potekala sila burno. Med hrvaskimi federalisti in poslanci HSS je prišlo do ostrih spopadov. Prvi je govoril hrvatski federalist dr. Trumbić. Izjavil je, da se mora naša država pretvoriti v pet federalističnih dežel. Kritiziral je proračun, češ da je previsok. Njegov govor je večkrat prekinil prosvetni minister Radić, ki je delal živahne medklince. Za Trumbićem je povzel besedo Stjepan Radić sam. V svojem govoru je poveljeval centralizmu in hvalil Srbe, ki so z velikim heroizmom ustvarili edinstveno državo, v kateri so sedaj Hrvatje mirni organizatorji.

Med Radićevim govorom je delal med klince posebno dr. Basala. ki je pri citiranju izjavi o Hrvatih vzkliknil, da je Radić političen osel.

Radić je mirno nadaljeval svoj govor in izvajal, da nam ustavna revizija ni potrebna. (Velik hrup in krah med federalisti). Nato je Radić govoril o skupnem sodelovanju med Srbi, Hrvatji in Bolgari, ker bomo samo tako lahko ustvarili nacionalno in močno državo.

Tudi tokrat se je dotaknil tiskovnega zakona in naglasil, da je še preveč liberalen. Izjavil je, da se mora politika narodnega sporazuma dosledno izvesti ter da je jugoslovanska ideja velika ideja. (Medklince: Preje pa ste jo imenovali velik »švindler«).

Nato sta se zopet spoprijela Radić in Trumbić. Konflikt je bil zelo buren, ker je Radić očital Trumbiću, da je njegova krivda, če smo izgubili Reko. Trumbić je ves razburjen zakričal, da je to laž. Dr. Zanić: Radić je največji »švindler«. Poslanec Vilder: »Radić je največ kriv da smo izgubili Reko. Radić jo je izdal.« Trumbić in Radić sta se potem še večkrat sporekla. Ko je jel Radić v običajnem žargonu beogradske čaršije navzoče psovati, je to opozicijske poslance tako razljutilo, da so tolkli s pestmi po pulih. Seja je morala biti zavoljo velikega hrupa prekinjena. Ko so se duhovi nekoliko pomirili, je Radić nadaljeval govor, naglašajoč, da je treba odstraniti vse ovire sedanjega sporazuma. Nato je bila seja zaključena. Na prihodnji seji bodo ministri odgovorili na razne interpelacije.

Dnevna kronika

— Beseda »liberalizem« strahovito jezi »Slovenčeve« modrijane in pravijo, da »narodnjaško liberalizem« leži že 50 let ko mora na slovenski miselnosti in duševnosti. »Slovenec« seveda misli pod »nazadnjaškim liberalizmom« celoten protiklerikalni pokret med Sloveni in meni, da tega »nazadnjaštva« mi ne potrebujemo, ker je prava »napredna stranka« SLS, ki zastopa katoliška in slovenska načela. Precej gluposti in enizma mora biti v klerikalnih jezuitih, da negirajo protiklerikalni pokret in ga označujejo kot nazadnjaški. da si se stoletja bje v vsaj Evropi boj med klerikalizmom in protiklerikalizmom. Liberalizem znači protest zoper politično nadoblast cerkve in protest proti srednjeveški duhovni civilizaciji, ki jo mora cerkev vzpostaviti po besedah nezmotljivega Pija IX. Kdor se bori za svobodo misli proti okorelemu diktatu cerkvene hijerarhije — je nazadnjak. Slovenski naprednjaki pa so Prešernov cenzor Pavšič, Luka Jeran, Gregorčičev trdosroni sodnik Mahnič, častilec Prešernove Muze in zažigalec Cankarjeve »Erolike« Jeglič e tutti quanti. Slovenski »liberaluharji«, ki so se borili proti jezuitskim naslednikom Hrena, so nazadnjaki, ki leže ko mora na slovenski miselnosti. Ločitev po svetovnih nazorih naj bo za Slovence norija, ker Slovenci spadajo pod komando škofov, župnikov in kaplanov!

— Končno! Kakor se doznava, se bodo ostanki slovenskih kmetijcev popolnoma strnili z radićevci, tako da bo dosedanja slovenska frakcija, ki je imela vsaj na zunanji prosti roki napram Radiću, prešla popolnoma v službo HSS. Kako se to ujemo z Radićevim samohrvatstvom in Prepeluhovim samoslovenstvom, o tem nam bo povedal G. Prepeluh. Ob Veliki noči bo haje v Celju prvo zborovanje, na katerem bo — po predhodnem sporazumu z radikali, seveda — govoril tudi G. Radić.

— Ad usum asini... se glasi naslov uvodnika v pondeljki »Politiki«. znanem beograjskem nadstrankarskem dnevniku. List kritizira v znamenju znane štirinožne živali — Radićevo prosvetno politiko. Za razpoloženje beogradske javnosti značilno.

— Dva težka obračuna čakata v bližnjem času G. Radića: dati bo moral fi-

nančnemu ministru Stojadinoviću zadostneje radi trditve, da je zakvartal v Parizu 50.000 frankov in se opravičiti tačas bolnemu notranjemu ministru Maksimoviću zastran ostrih napadov na njegovo osebo. Če prištejemo k temu še afero s Pellegrinettijem, spor s subotičko fakulteto in druge ne ravno prijetne afere, moramo voditelju HSS priznati, da dela kot doslej še noben minister.

— Objava sporazuma med radikali in radićevci ni vplivala senzacionalno, saj je bilo dobro znano, da so radićevci šli v vlado pod pogoji, ki nikakor ne odtehtajo njihove številčne moči in da je za nje delo v vladi nekako »ustilišče« ki si morajo v njej šele zaslužiti zveličanje. Dejansko so radićevci sprejeli vsa načela Narodnega bloka, ki so jih pred vstopom v vlado s takšno vehemenco pobijali; v tem smislu je ta sporazum eden redkih dokumentov v politični zgodovini.

— Ali so volitve bliže? Človek bi sodil, da se bližajo volitve, če vzame v roke današnje številke »Slovenca«, ki ima uvodnik »V boj proti brezverstvu«. Že več kot 50 let se klerikalci bore z geslom »Vera je v nevarnost!« in če ne preje, pa vsaj pred volitvami krihijo s tem zarjavelim mečem. Toda tokrat so v strahu pred novo ustanovljeno Vodniškovo družbo, ki bo baje širila protikršćansko misel med Slovenci. Zato si je pač nadela ime katoliškega duhovnika, kaj ne?

— Telefonska zveza z gornjegrajskim okrajem. Neprestanemu prizadevanju velikega župana G. dr. Pirkmajerja je uspelo, da dobi Maribor še tekom letošnjega leta direktno telefonsko zvezo z Gornjim gradom. Ljubnom in Solčavo, kar bo znatno dvignilo tujski promet v omenjenih krajih.

— Prestopki finančnega značaja. Z ozirom na uspeh intervencij gg. poslanec dr. Pivka in dr. Zerjavi, opozarjamo vse one, ki so vsled kakih finančnih prestopkov sajenju tobaka) bili kaznovani večinoma s horendnimi kaznimi, da počakajo z izplačilom glob, ker bo za te slučaje sledila amnestija.

— Drzen vlom v Limbušu. V noči od petka na soboto so neznani vlomilci 5 po številu vlomili pri trgovcu Herzogu v Limbušu. Ko se je gospod Herzog vračal domov, je opazil tatove, ki so takoj,

ko so ga spoznali, oddali nanj več strel in nato pobegnili. Pokradli so mnogo najrazličnejšega blaga in je omenjeni trgovec močno oškodovan. Predno so odšli, so se napili še žganja in najedli klobas. Zandarmerija vlomilce pridno zasleduje.

— Iz naših krajev. Zveza švicarskih hotelirjev je poslala dubrovniškim hotelirjem ponudbo za sodelovanje pri povzdigi tujkega prometa na Jadranu. Švicarski hotelirji nameravajo plasirati svoj kapital na naši Rivjeri in zgraditi več modernih hotelov. — 15letni V. Petrovič v Zagrebu je v obrambi svoje matere trikrat z nožem zabodel lastnega očeta in nato pobegnili. Očeta so v brezupnem stanju prepeljali v bolnico, sina pa zasledujejo. — V Krivi Palanki je na legarju umrlo 13 oseb, med njimi tudi srezki zdravnik. — Beograjska komunistična afera je likvidirana. Izpuščen je tudi Kosta Novaković, ki obeta, da bo objavil, kaj se dogaja in kako se postopa v mestni upravi pod sedanjim režimom. Baje so ga pretepli. — Dijakinja R. Pavlovičeva se je hotela usmrtiti radi nesrečne ljubezni. To je letos že osmi slučaj samomora dijakinj v Beogradu. — Prihodnjo nedeljo se bo vršila svečana otvoritev »Doma narodnega zdravja« na Sušaku. Otvoritvi bo prisostvoval sam minister narodnega zdravja, dr. Miletić in drugi dostojanstveniki. — Žuriske grafične razstave se je udeležila tudi Jugoslavija. Uspeh je jako zadovoljiv. Od 100 razstavljenih grafičnih del smo že precej prodali. — Na mostarskem polju je oddelek finančnih stražnikov zalotil več tihotapev, ki so hoteli zbežati. Vnela se je bitka, v kateri so tihotapeci pustili na bojišču dva ranjena, enega mrtvega in 250 kg tobaka. Mrtvec je policiji in ranjenima tovarišema neznan. — Policija je aretirala nekje na bosanski meji Mustafa Golubić, ki si je pridobil velike zasluge za nacionalno prebujenje bosanskih muslimanov in je eden izmed sodelavcev pri sarajevskem atentatu. Mož je po vojni postal komunist in je živel do zadnjega časa na Dunaju.

— To in ono. Sovjetska Rusija je pristala na to, da se udeleži mednarodne razorožitvene konference, vendar pa pod pogojem, da se ne bo vršila na švicarskem ozemlju. — Nemčija proti, da bo umaknila svojo prijavo za vstop v Društvo narodov, če se bo svet Društva narodov radi njenega vstopa razširil z

Moč in lepota

Kulturni velefilm o vzgoji telesa. 18.-22. II. dnevno ob 16., 1/2 19. in 1/2 21. uri. Nabavite program! Telefonsko rezerviranje sedežev dnevno od 10. ure naprej, blagajna od 12. ure naprej.

Kino Apolo 313 Tel. 121

namenom, da se jo drži v šahu. — Nekateri listi poročajo, da bi se imela v marecu mesecu letos vršiti prva povojna konferenca vseh balkanskih držav vsehvi Turčiji. Na konferenci bi se razpravljalo o varnostnem paktu balkanskih držav, ki bi naj zagotovil mir na Balkanu in na bližnjem vzhodu. — Iz Avstralije javljajo o ogromnih gozdnih požarih, ki uničujejo tamošnje državne gozdove. Že nekaj dni gore suhe stepe na več kilometrov široko. — Na madžarskega opozicijskega poslanca Vaszonija so skušali zaupniki falzifikatorske tolpe izvršiti atentat, ki pa ni uspel. — V Budimpešti se bodo vršile v nedeljo velike manifestacije za Hortyja in sedanjo vlado pod naslovom »za krščansko notranjo politiko«. Kakšna je ta krščanska politika, pričajo falzifikatorski škandal in številna krvava nasilja pod Hortyjevim režimom. Da, krščanstvo — toda krščanstvo inkvizitorjev in Jernejske moči. — Češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš je imel včeraj po otvoritveni seji praškega parlamenta obsežen ekspezo o madžarski falzifikatorski aferi. V govoru je ostro podčrtal njeno politično ozadje in naglasil, da ima zvezo s češkoslov. falzifikatorji, vse skupaj pa je revolta zoper sedanje stanje v Srednji Evropi. — Grčija je plačala te dni prvi obrok odškodnine, ki jo je določilo Društvo narodov zaradi njenih upadov v Bolgarijo. Kakor znano, se je grška vlada prvotno upirala plačilu. — Beograjski listi poročajo iz Soluna, da so začeli Grki pod prevezo manjšinskega varstva razseljevati grške Slovence in kolonizirati na njihovem ozemlju grške begunce iz Male Azije. Sicer pa Grki v tem barbarskem postopanju niso osamljeni; baje daleko kulturnejši Prusi so delali enako s Poljaki v Poznanju.

Mariborske vesti

Maribor, 17. februarja 1926.

Darovi za PTL

znajajo v denarnih prispevkih 29.855.— Din. Darovali so nadalje:

Po 500 Din: Thomas Götz, Gašpari in Faninger, Mariborski paromlin in eksportni mlin Scherbaum in Franz, in I. Huter. Po 300 Din: Josefina Friedl, Maks Durjava. Po 200 Din: Vilko Weigl, Maks Herman, Trgovska banka, H. L. Turad, Ihl in Kühr, Slavenska banka, Adolf Bernhard, Pugel in Rozmaš, Zadržna gosp. banka, Hrvatska ekskomptna banka podr. Maribor, dr. Karel Slokar in dr. Karel Koderman. Jadranska podun. banka, notar dr. Franc Firbas, Ljudska tiskarna d. d., Delavska pekarna in ljubljanska Kred. banka podr. Maribor; po 100 Din: Alfonz Verli, mag. pharm. König, isti za osobje lekarne k Mariji Pomagaj, dr. Komavli, dr. Skapin, Karel Jančič, Ana Hobacher, dr. Vinko Rapotec, Kosta Vukasinić, Ivan Šostarić, Ivan Simić, Josip Laufer, Ivan Pregrad, Ferdo Hartinger, Alojz Sirak mag. pharm., Ludovik Vlahovič, dr. Jurjo Jan, dr. Rapoc, August Zlahtič, Slavenska amer. petrolejska družba, dr. Igor Rozina, dr. Hoinik, dr. Juvan Al, dr. med. Kac, Ničifor Piljaković, Stevo Tončič, Adolf Blum in Popper dr. Fr. Tomšič, dr. Ferdo Müller, dr. Fritz Juritsch, trgovec Prešern Tiskarna Ažbe, Milena Lovrenčičeva, dr. Leskovar, dr. Kimovec, dr. Mühleisen, notar dr. Kocig, dr. Tone Pernat; po 50 Din: Anton Emeršič, Anton Malek, Marija Košto-

maj, Aleks. Starki, Dragotin Gilčverč, Anton Poš. Balkan transp. družba, Moric Dadien, Marija Orovič, Anica Traun, Wilma Rosenberger, dr. Alojz Klemenčič, Staj. industr. družba, Milan Koser; po 40 Din: neimenovani; po 30 Din: Luna eksp. družba, Roman Pelákan, Gašpari, J. Košir, Hans Gruber, Foto-Wagner.

Darovi v blagu: tovarna mila »Zlatorog« 50 kg mila, in 100 kg »Tri« sode, Drago Rozina koš za papir in stolček za otroke, veltrovinna z železjem Pinter in Lenard trajno gorljivo peč za sobo in 200 m³ v vrednosti 1500 Din. Ivan Koržija veltrovinna z železjem 500 kg portland cementa, Rud. Kiffmann primerno množino stavbenega lesa. Ljubljanska kreditna banka, podruž. Maribor 4 m³ lesa.

PTL je pravkar odposlala primerne prošnje za podporo na mestno občino Maribor in na razna županstva okoliških občin. PTL upa, da bo tudi tu našla odprta srca in da ji bodo merodajni faktoji priskočili na pomoč, upoštevajoč važnost započete akcije.

—O—

m Odhodnica češkoslov. generalnega konzula G. dr. Beneša združena z občnim zborom Jugoslov.-češkoslov. lige se bo vršila v soboto 20. t.m. v veliki dvorani Narodnega doma, to pa že radi tega, ker je pričakovati, da bo udeležba zelo velika. Navzoči bodo tudi predstavitelji oblasti. Zagotovano je sodelovanje godbe. Pridite in asistirate za številno udeležbo.

m Kdo je zmešal nežne niti? Včerajšnja »Tagespost« piše v notici »Folgen einer verbotenen Kabarettaufführung«, ki v nji poroča o odstopu g. Vollerja, med drugim sledeče: »V zadnjem času so se pojavili znaki, iz katerih se je dalo sklepati o mirnem sožitju obeh narodnosti v Mariboru. Sedaj pa so se, kakor se zdi, brez premišljenja (močemo reči: prevdarno) hudo zmešale nežne niti sporazuma in medsebojne strpnosti.« — Kdor je prebral naše včerajšnje poročilo o tej zadevi, je moral spoznati, da so niti zmešali oni, ki pri prireditvi občestvenih, politično nevtralne korporacije, ki jo morajo podpirati tudi slovenski somoščani, niso računali z drugo in sicer večinsko narodnostjo v mestu. Izkušnja Silvestrovega večera je bila pozabljena; s programom, ki je krenil proč s te linije, pa se je začelo v sedanje stanje, ki je razburilo obe narodnosti v mestu in ki nikomur ne koristi.

m Znižanje veselilnega davka. Mestni magistrat nam piše: Mestni občinski svet mariborski je v svoji seji dne 9. febr. 1926 sklenil, da se v smislu sklepa proračunske seje z dne 21. januarja 1926 zniža veselilni davek v splošnem na 22% zato pa se ne oproste pod nobenim pogojem veselilnega davka prireditve, ki so v zvezi s plesom. Na to se opozarjajo vsa društva, da ne vlagajo po nepotrebnem prošnji za oprostitve.

m Radio! Danes v sredo dne 17. t. m. ob 20. uri otvori tukajšnja Ljudska univerza strokovni tečaj za radiotelegrafijo in sicer v šoli v Cankarjevi ulici (I. nadstropje). Tečaj bo vodil specialist za radiotelegrafijo, Vasilav Kunst. Dejstvo, da je bil g. Kunst pozvan kot radiotelegrafist na dvor Nj. Vel. kralja, nudi dovolj jamstva, da bo tečaj uspel. Opozorjamo ponovno zainteresirane, posebno pa še radiomaterije, na ta tečaj. Prijave sprejema Ljudska univerza samo še pri otviritvi tečaja; poznejši prijavljenci tečaja ne bodo mogli obiskovati. Učnina znaša 4 Din od ure ter je v resnici malenkostna. Doselej se je prijavilo toliko interesentov, da se bo poučevalo v dveh oddelkih, predvidoma sredo in petek ob 20. do 22. ure.

m Društvo za gradbo porodnišnice v Mariboru bo imelo redni občni zbor v soboto dne 20. t. m. ob 17. uri v mestni posvetovalnici. Člani in podporniki vabljeni k polnočestvitni udeležbi.

m Kam gremo danes? K »Vinskemu hramu« v Vetrinjsko ulico, kjer bo danes v sredo nastavljena izborna vinska kapljica, ki ji pravimo čisti muškati silvanec. Tudi za izboren prizizek slavnika s fiziologom ali z majonezo je preskrbljeno. Torej vsi, ki hočete danes predpust pokopati z malim denarjem in začeti novo življenje pridite v »Vinski hram«!

Danes v sredo se vrši v Veliki kavarni elitni koncert in vesela pojedina slavnika. Za zabavo skrbe gg. H. Urvalek, Bratšk. Razberger, V. Klub-baru senzacionalni duo Doneta et Charlotte Klein, Juristovska i. t. d. Četrtek popoldne ob 5. uri čajanka s balonskimi plesi. 348

m Kavarna »Bristol« danes pojedina slavnika. 342

m Kavarna »Jadrane« dnevno do 2. ure zjutraj odprta. Točijo se najboljša ljubljanska vina kakor: rulandec, rizling. Dnevno sveže domače pecivo žranje in likerji najboljšje vrste. Za obilen poset se priporoča vodstvo kavarne. 123

m Kavarna »Evropa« na splošno zahteva ceni občinstva ostane Kabaret Korffu še 5 dni tukaj. Od danes naprej novi razpored. Začetek ob 22. uri. 346

Narodno gledališče

REPERTOAR

Sreda, 17. ob 20. uri »Hlapec Jernej in njegova pravica« ab B. Premijera. V proslavo 50 letnice rojstva Ivana Cankarja.

Četrtek, 18. febr. ob 20. uri »Hlapec Jernej«. Ab. C.

Petek, 19. Zaprto.

Sobota, 20. febr. ob 20. uri »Giganti«. ab. A (kuponi).

Nedelja, 21. febr. ob 15. uri »Zlahtni meščani«. Znižane cene. Zadržje v sezoni. Ob 20. uri »Stambulski rožar« (kuponi). Gostovanje g. Vekoslava Janka, člana ljubljanske opere.

Ponedeljek, 22. febr. Zaprto.

Gostovanje g. V. Janko v »Stambulski rožar«. V nedeljo, dne 21. febr. bo gostoval v operi »Stambulski rožar« v vlogi »Ahmed-Bega« g. Janko, ki je igral in pel pri nas v lanskem sezoni to vlogo z jako lepim uspehom. Opozorjamo ceni občinstvo, da bo g. Janko gostoval v tej vlogi samo enkrat.

Sport

: Službene objave MOLNP v Mariboru. V nedeljo, dne 21. t. m. se vrše v Ljudskem vrtu na prostoru SD Rapid sledeče tekme: Ob 14. uri: I. pokalna tekma v sezoni 1926. Za prehodno darilo LNP med: TSK Merkur: SK Svoboda, sodnik g. Frankl, stranska sodnika gda. Sorko (SDR) in Bergant (ISSK Maribor). Ob 16. uri: Izbirna trening-tekma A in B teama katerih postavbo objavljazadnji kapetan MO v jutrišnji številki. Sodnik g. Radolčić, stranska sodnika gda. Koko (SKS) in Simončič (ISSKM). — Oprava A-team dres ISSK Maribor (beli z modrim ovratnikom) ter črne hlačke. B-team dres SD Rapida (črno-modro črtasti) in temno-modre hlačke. Ostale rekvizite: črne dokolnice in obuvale naj prinese vsak od nominiranih igralcev, kot tudi rezerve svoje s seboj. Igrajoči klubi so dolžni postaviti po 3 resne reditelje ki se imajo ob 13.30 uri javiti sportnemu nadzorniku g. Pebeinu. ki obenem razdeli rediteljske znake SD Rapida. Blagajno vodi MO s podporo domačih klubovih funkcionarjev. Okrepčila igralcem prekribi MO. Tekme se vrše ob vsakem vremenu. Tajnik.

Kino

APOLLO KINO.

predvaja do 18. t. m. drugi del krasnega filma »Ze-Ze-La Gigolette«. Dejanja so vseskozi napeta. Glavne vloge rešujejo prvovrstni igralci pariškega gledališča »Comedie Francaises«.

GRAJSKI KINO.

predvaja »Snubitev Habsburžana« krasen in poučen zgodovinski film v 7 č. nih.

Boljševiki odpirajo grobnice ruskih cariev

Beograjska »Politika« beleži po nekem v Rigi izhajajočem ruskem listu zanimivo izpoved nekega boljševiškega agenta, ki se je v zadnjem času spreobrnul in pobegnil iz sovjetske Rusije. Mož je bil navzoč pri odpiranju carskih grobov in nam podrobno opisuje, kako boljševiki razbijajo tudi krste nekdanjih ruskih cariev in rekvirirajo dragulje, ki so jim bili položeni v grob.

Originalen je vzrok, s katerim so člani Črezvičajke opravili to postopanje. Izvedeli so, da so protirevolucionarni skrili v krste ruskih cariev v Petrovavovski trdnjavi neke protiboljševiške akte! To pa je bil samo izgovor; v resnici so se hoteli nekateri člani Črezvičajke, posebno pa še zločinski Peters, postaviti dragocenosti v carskih krstah, menda za to, da bi z ujmi obdarovali svoje ljubice ali jih pripravili v zabaviščih. Še v grobnici sami je nastal spor radi odpiranja nadaljnih rakev, ko se je pokazalo, da ne skrivata Katarina in Peter Veliki nikakih protiboljševiških aktov.

Odprli so namreč samo rakve navedenih dveh najslavnejših ruskih vladarjev. Odpiranje krst je bilo izredno težavno, kar bi jih že samo na sebi moralo prepričati, da ni nihče poprej rakve odprl in skrli vanje zarotniških listin. Toda krovok Peters ni odnehal. Preveč ga je mikal pohlep po draguljih, a morda tudi želja, da se postavi kot mogotec pred Katarino in Petrom Velikim. Četudi pred — mrljimi. Šele na intervencijo prosvetnega komisarja Lunačarskega se je nadaljnje odpiranje krst prepovedalo.

Oba — Katarina in Peter Veliki — sta bila balzamirana in sta se ohranjenot: vendar pa Katarina mnogo manj kot Peter, čigar obraz že kaže nekatere markantne poteze, ki so ga določile za življenja. Ponekod je čas že storil svoje in je zlasti Katarina na nekaterih mestih že izsušena, da se belijo kosti. Okoli mogotne ruske carice pa leži vse polno črvov, ki so se tudi posušili. Na carici Katarini in carju Petru Velikem so našli razna odlikovanja in dijamantne okraske; nekaj teh je Peters mirno vtaknil v svoj žep. Dasi je bilo jasno, da ni v krsti nobenih sumljivih listin, so morali na njegovo zahtevo dvigniti caričino truplo, tako da je mogel Peters seči na dno rakve in prebrskati. Kdo ve, ali ni to neka vrsta perversnosti...

Tako se boljševiška Črezvičajka pred ničemer ne ustavi, ker ji ni nič svetega; tudi stoletja mirno počivajoča trupla ruskih vladarjev, ki so bili za razvoj ruskega naroda ogromnega pomena, niso varna...

Zdravstvo

Doc. dr. Ivan Matko.

Pomen zraka, vode in svetlobe za človeški organizem*)

Voda.

Kakor zrak in svetloba, tako igra slednjič tudi voda velepomembno vlogo za ohranitev življenja posameznega individua. Vodo uporabljamo za pijačo, za pripravljanje hrane, čiščenje telesa in vsakovrstnih predmetov, katerih se poslužujemo v vsakdanjem življenju i. t. d.

Voda tvori glavni sestavni del našega telesa, ki sestoji iz celih 65% vode. Pri tem vsebuje mast 10% vode, kosti 27% ostalo stanišče organizma pa skoro 70 do 80% te snovi! Pomankanje vode ne sme prekoračiti določene meje, ker nastanejo sicer takoj občutne in nepopravljive motnje v raznih fizikalno-kemičnih procesih in to v vseh delih našega telesa. Vodo potrebujemo za tvorbo krvi, ki vsebuje skoro 78% te tvarine, nadalje za produkcijo prebavljivih sokov za razstop trdih jedil in prehranin. Voda nam služi tudi za premikanje hrane v črevesju, za odvajanje raznih, večji del, zdravju škarnih snovi in odpadkov iz preosnavljanja skozi ledvice in kožo.

Pogosto uživanje vode je neobhodno potrebno za naše telo, da s tem očuvamo razne trajne se vršede kemične reakcije v preosnovi in omogočimo s tem življenje. Večnevna popolna odtegnitev vode je skrajna škarna zdravju in povzroči smrt, ako znaša izguba na telesni vodi več kot 21%. Pri tem izumri vodo najprej stanišče in nato šele kri. Razni poskusi s dolgotrajnim gladom uče, da je močnejše večtedensko življenje brez vsake hrane, ne pa brez vode.

Množina vode, katero potrebujemo za ohranitev življenja, je odvisna od vrste jedil od življenjskega načina ter naved posameznika. V nekaterih ozihih se za njo merodajna tudi pokrajinske oziroma vremenske razmere. Odrasel zdrav človek potrebuje običajno 2200—3000 cm³ vode na dan. To količino si dovajamo deloma s pijačo deloma s hrano. Količina vode, katero oddaja človek s blatom, sečem, z dihanjem in s potenjem je precej velika. Z blatom izločimo ob normalnih razmerah dnevno 60—120 gr. vode in s sečem okoli 1500 cm³. Zanimivo je, da je količina snovi pri vegetarijancih in ko močna in znaša običajno komaj 300 do 1000 cm³ na dan. V ekonomiji človeškega organizma igra vlogo tudi izumna voda skozi plinča, ki se odvaja z dihanjem in s potenjem skozi kožo. — Pettenkofer in Voit sta dooznala, da znaša množina te vode povprečno do 935 gr na dan, kar pa je v znatni meri odvisno od vrste in od kakovosti dela, kakor tudi od klimatičnih razmer. Pri srednjem, težkem delu izločamo skozi plinča in kožo 24 l vode in ob težkem delu do 3 litre. Med posebno intenzivnim in napornim delom pa lahko izgubimo do 5 litrov.

*) Stvarni prispevek za razumevanje telesno-kulturnega filma »Moč in lepota« v tukajšnjem kinu »Apolo«.

Za diake ali praktkante stanovanje, dobro brano Marijina ul. 10/III vrata 8. 347

V stanovanjskih zadevah zaupajte se stanovanjski borzi »Maršani«, Rotovski trg. 345

Na prodaj.

Kompletna mehka spalnica, pevarvana 2000 Din. Iz trdega lesa 3500 Din naprej. Strossmayerjeva ul. 10, mizarstva 341

Male posestvo se prodaja v Spod. Graeni št. 9 pri Ptuj; na leu mesta dne 24. februarja; drugače pri rodbini Mihelič, Partinje p. Sv. Jurij v Sl. gor. 343

Opremljena solnčna soba za enega gospoda se odda. Naslov v upravi. 342

Legitimacije — drž. nastavljeni znižane cene — Fotoatelj Japelj M., Aleksandrova c. 25 III, Trgovski dom 3

Več inteligentnih gospodov z velikim in dobrim znanstvom se 1850 za sklopanje življenjskih zavarovanj proti proviziji. Ponudbe pod »Dobro zaslužek« na upravo lista. 337

Fotografska kamera, dobro ohranjena, »Lea«, 9x12, »epo« cenj prodaj. Vprašati Wildenreinerjevo ul. 8/III. Borko. *

bimo z znojem celo do 7½ litrov vode! Čim toplejši je zrak, tem večja je oddaja vode; čim vlažnejše pa je ozračje, tem manjša je količina vode, izločene skozi plinča in kožo. Ta pojav je popolnoma naraven, ker vlažni z vodno paro nasičen zrak ne more sprejemati tolike množine vodne pare kakor pa suh in topel zrak. Alkohol in razna druga sredstva, kakor pilokarpin i. t. d. imajo lastnost, da zvišajo oddajo vlage iz telesa, dočim jo druge snovi, kakor atropin itd. zadržijo. Oddaja vode skozi plinča in kožo je neobhodna potreba za nemoteno uspevanje človeškega organizma, ker s tem uspešno in hitro uravnava svojo telesno toploto. Vsak dalje časa trajajoči padec v dovajanju vode ima kvarne posledice za telo, kar se zviša oddaja dušika, zniža množina seča, povzroča padec telesne teže (do 3—5 kg) in ker zori več telesne mase kot normalno. Vsled pomankanja vode se zviša tudi specifična teža krvnega seruma in količina posušene ostenke krvi. Po Spieglerju zaostanejo tudi mladčki v rasti, ako trpe na pomankanju vode.

Kakor povsod drugod, opazamo pa tudi tu, da preobilo zaživanje vode škoduje našemu telesu. Srečo in ledvicam se naprti nepotrebno in težko delo, ako morajo izločati preveč vode. Enkratno no-kus v tem ozihi ni kvaren, pač pa ne ostane brez posledic, ako obremenimo te organe za daljšo dobo. V obče pa potrebujemo zdrav človek najmanj toliko vode na dan, da izloča vsaj 1—2 litra seča tekom 24 ur.

(Dale prihodnjic).

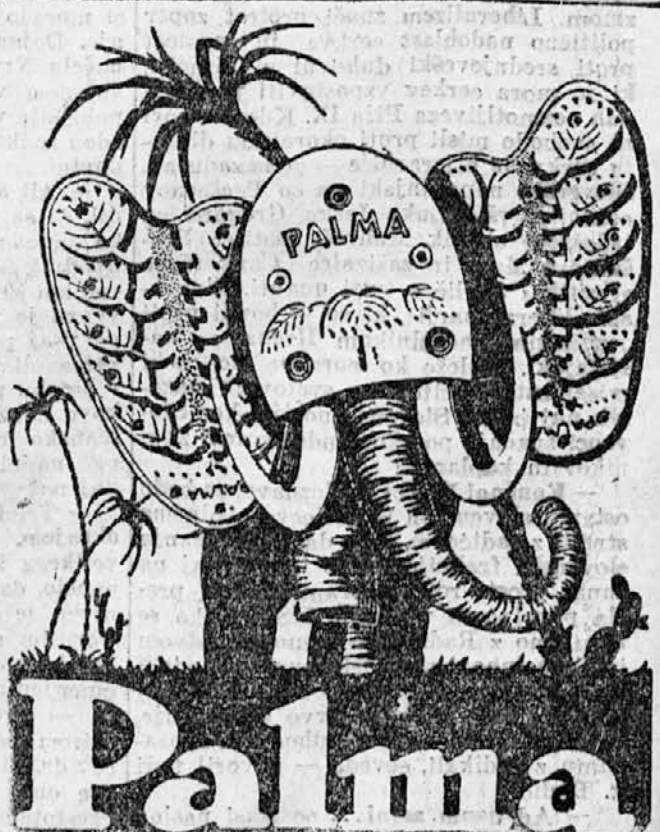
Objava.

Kod komande 45. pešadiskog puka v Mariboru, držat če se na dan 16. marca 1926. godine u 11 časova u kasarni Kralja Aleksandra I., ustmena licitacija (do kojeg vremena mogu se dostavit i direktne ponude) za nabavku sledećih artikala: 28.500 ker. krumpira, 222 kgr. kiselog kupusa (kislog zelja); 2.400 kgr. pačulja (fiziola); 1.950 kgr. pirinača (riža); 1.905 kgr. makarona; 600 kgr. fidolina; 560 kgr. geršila; 80 kgr. kukuroznog grisa; 300 kgr. kukuroznog brašna; 1.650 kgr. domaće svinjske masti; 1.020 kgr. luka (čebulja); 1.800 kgr. brašna (moke); 650 kgr. soli; 310 kgr. sirčeta (kisa); 100 kgr. nekmeza (dvopek); 100 kgr. marmelade; 500 kgr. sećera (slatkora) i 600 kgr. suhih šljiv.

Kaucija je potrebna 5% sve ukupne vrednosti artikala. Ponudjači su dužni na dan licitacije pored ostalih dokumenata podneti i Uverenje o državljanstvu. Uslovi za licitaciju mogu se videti dnevno u kancelariji štaba komande 45. pešadiskog puka.

Broj 1941 od 16. februaria 1926. godine iz kancelarije komande 45. pešadiskog puka u Mariboru. 349

Kupujte srećko Roma nhegih! Cena Din 50—

Vztrajne Palma-kaučuk pete in podplati so napravljeni iz najboljšje surovine, varujejo Vaše obuvalo, so trikrat trpežnejši kot usnje in Vam omogočajo elastično hojo. Ni raskošje, ampak neobhodna potreba vsakega človeka. 268